

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/131/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412210973
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2013:4412210973.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci navrhovateľky: O. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, t. č. L. X., G. X, štátny občan SR, zast. I. Q. D., S. D. D. E. G., T. Q. X, proti odporcovi: V. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, adresa na doručovanie XX Q. Q., Q. D. K., K. XX A., D. T.Ľ. E. J. S. D. Í., štátny občan SR o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode: L. D., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo navrhovateľky O.P. D., rod. G., nar. XX.XX.XXXX a odporcu V. D., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté XX.XX.XXXX vo E. J., zapísané v knihe manželstiev MV-SR vo zväzku M., ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

Súd maloletú L. D., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otec je povinný prispievať na výživu mal. L. sumou 50,-- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Súd styk otca s maloletou L., nar. 04.06.2008 n e u p r a v u j e.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu prostredníctvom právnej zástupkyne domáha rozvodu manželstva s odporcom a úpravy práv a povinností k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode. Účastníci uzavreli manželstvo XX.XX.XXXX vo E. J. a z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa L. D., nar. XX.XX.XXXX. Odporca v júli 2011 odišiel zo spoločnej domácnosti s tým, že toto svoje rozhodnutie prezentoval ako definitívne a nemenné bez úmyslu niekedy v budúcnosti sa k rodine vrátiť. Odporca žije mimo spoločnej domácnosti. Od svojho odchodu sa nestýka ani s mal. dcérou a rovnako neprispieva na jej výživu. Pri odchode prispel na výživu maloletej sumou 100 eur. Po zásahu J. orgánu starostlivosti o deti odporca prispieva na dieťa sumou 5 libier týždenne, ktorá mu je zrážaná z nemocenských dávok. Navrhovateľka upresnila, že odporca je vo E. J. od roku 2005 a ona od roku 2007.

Uznesením 16P/131/2012-30 zo dňa 11.09.2012 súd konanie zastavil a svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 7, § 103, § 104 ods. 1 OSP, § 2 Zákona č. 97/1963 Zb. v znení noviel, ako aj čl. 3 Nariadenia rady (ES č. 2201/2003 z 27.11.2003). Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá žiadala uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu na

ďalšie konanie. Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zrušil uznesením 7Cop/57/2012-47 zo dňa 26.03.2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na to, že v priebehu odvolacieho konania písomným podaním navrhovateľka oznámila súdu, že spolu s mal. dieťaťom sa dlhodobo od 29.11.2012 zdržiava na území Slovenskej republiky, býva v L. X., na ul. B. XX s tým, že mal. L. navštevuje v L. X. aj materskú školu. So zreteľom na zistený skutkový stav súd prvého stupňa pri určovaní právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie vo veci rozvodu účastníkov, ako aj pri určovaní právomoci rozvodového súdu vo veciach rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. L. použil nesprávny postup.

Súd pojednával v neprítomnosti odporcu podľa § 101 ods. 2 O.s.p., ktorý mal doručenie predvolania riadne vykázané dňom 08.05.2013. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil, ani nežiadal pojednávanie odročiť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a oboznámením predložených listinných dôkazov: sobášny list, rodný list, prehlásenie odporcu zo dňa 12.07.2011, potvrdenie o poslednom spoločnom bydlisku účastníkov z Obecného úradu I., podnájomná zmluva ohľadne vyriešenia bytovej otázky navrhovateľky, dohoda o vykonaní práce navrhovateľky zo dňa 17.12.2012, prehlásenie odporcu predložené navrhovateľkou, listinné dôkazy predložené navrhovateľkou ohľadne príspevku na bývanie pre odporcu od 02.04.2012 v sume 826 libier mesačne, listinný dôkaz o poberaní príspevku v sume 240 libier mesačne odporcom, ako príspevok nezamestnanému, dôkaz o strhávaní výživného odporcovi, príjmový pokladničný doklad o hradení nákladov na mal. dieťa v sume 12 eur mesačne v predškolskom zariadení a správa o prešetrení pomerov u matky mal. dieťaťa, kolíznym opatrovníkom zo dňa 29.05.2013 a zistil tento skutkový a právny stav:

Účastníci uzavreli manželstvo XX.XX.XXXX. U navrhovateľky sa jedná o manželstvo tretie, u odporcu o manželstvo prvé. Podľa potvrdenia Obecného úradu I. mali účastníci posledné spoločné bydlisko v M. I. Č.. XXX do 09.06.2011. Z manželstva pochádza jedno mal. dieťa L. D. nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. I. T., nar. XX.XX.XXXX.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi upresnila, že manželstvo s odporcom uzavreli po 6 mesačnej známosti po tom, ako odišla do Anglicka za odporcom s dvoma deťmi G. B. nar. XX.XX.XXXX a P. B., nar. XX.XX.XXXX. Mal. I. T. so sebou nezobrala, pretože s tým nesúhlasil jeho otec, avšak mal. dieťa bolo u nej počas prázdnin. Od začiatku manželstva odporca chodil do práce nepravidelne a bol prepustený i u zamestnávateľa v P., pretože si neplnil riadne pracovné povinnosti a nadväzoval známosti s inými ženami. V tom období im finančne pomáhal starší syn, ktorý bol dospelý a zamestnaný. I napriek týmto skutočnostiam mal odporca výhrady voči deťom navrhovateľky a jeho cieľom bolo žiť zo sociálnych dávok. Neskôr zistila, že navrhovateľ mal i mimomanželské známosti a keď mu to vytýkala tieto skutočnosti nepoprel a rozhodol sa sám odísť zo spoločnej domácnosti. Dôkazom toho je i prehlásenie odporcu, z ktorého má súd preukázané, že dňa 12.07.2011 V. D. odchádza od rodiny a nebude žiť v tejto domácnosti a odhlasuje si i svoje bydlisko. Súhlasí s tým, že dcéra L. D. zostane v opatere svojej matky O.Á. D. a on bude platiť na ňu každý mesiac. Prehlásenie je podpísané účastníkmi, ako aj dvoma svedkami synmi navrhovateľky. Navrhovateľka po rozhovore s deťmi sa rozhodla vrátiť na Slovensko i z toho dôvodu, že tu má mal. syna a domnieva sa, že vie vytvoriť vhodnejšie podmienky na ďalší zdravý vývoj mal. detí. S mal. dieťaťom pochádzajúcim z manželstva je na Slovensku od novembra 2012 a otec navštívil dieťa začiatkom roka 2013, styk bol realizovaný bez problémov a otec je s dieťaťom v kontakte cez sociálnu sieť raz za 2, 3 mesiace. Od júla 2011 je manželstvo s odporcom len formálne a neplní svoj účel, pretože od tohto obdobia nežijú v spoločnej domácnosti, nevytvárajú zdravé rodinné prostredie a spoločne nevychováajú mal. dieťa, intímne sa nestýkajú. Od tohto obdobia ani jeden z nich neprejavil záujem o obnovenie manželského spoluzitia.

Navrhovateľka predložila súdu písomné vyjadrenie odporcu zo dňa 02.07.2012, z ktorého má súd preukázané, že navrhovateľka doručila odporcovi návrh na rozvod s ktorým odporca súhlasí, ako aj s príčinami rozvratu manželstva. Potvrdil, že dňa 18.07.2011 odišiel zo spoločnej domácnosti o čom dal navrhovateľke aj písomné vyhlásenie, ktorého sa plne pridrižiava a nemá v úmysle sa k nej vrátiť. Súhlasí s tým, aby súd ich manželstvo rozviedol, mal. dieťa zveril matke a jemu určil povinnosť na platenie výživného. Pretože sa trvale zdržiava v zahraničí výslovne súhlasí s tým, aby súd konal v jeho neprítomnosti a na zastupovanie v konaní si neurčuje žiadneho zástupcu, ktorý by za neho preberal písomnosti a zastupoval ho v tomto konaní. Z ďalšieho prehlásenia má súd preukázané, že predvolanie na pojednávanie mu bolo zaslané dňa 02.05.2013 a prevzal ho dňa 08.05.2013, kde opätovne odporca udáva, že súhlasí s rozvodom a s príčinami rozvratu manželstva, nemá výhrady s podmienkami na platenie na mal. dieťa. Je dlhodobo nezamestnaný, často aj zo zdravotných dôvodov a prispieva na mal. dieťa čiastkou, ktoré mu vymerali anglické úrady v sume 5 libier týždenne a táto čiastka mu je strhávaná z podpory a automaticky prevádzaná na účet navrhovateľky. O zmene svojich príjmov bude navrhovateľku bezodkladne informovať s tým, že je ochotný prispievať i vyššou sumou na výživu mal. dieťaťa. Je si vedomý toho, že žiadne peniaze na svete nevynahradia to, že nemôžu žiť spolu ako rodina a týmto prehlasuje, že zveruje mal. dieťa do plnej opatery matke, ktorá je spôsobilá sa o dieťa riadne starať. Odporca zároveň vrátil súdu podpísanú doručenkú o prevzatí predvolania.

V § 23 Zákona o rodine je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplňať ďalej účel manželstva. Ustanovenie predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, respektíve rodiny založenej manželstvom. Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný. Intenzita tohto rozvratu musí byť vysoká a pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento rozvrat musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody týkajúce sa nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Trvalým rozvratom preto nebudú rozpory prechodného charakteru s možnou perspektívou obnovenia vzťahov. Atribút trvalosti však nemožno chápať len so zreteľom na minulosť, t. j., že rozvrat vzťahov trvá už dlhý čas, ale aj so zreteľom na budúcnosť manželského spolužitia, to znamená, či rozvrat trvalo vylučuje ďalšie spolužitie manželov. Porušenie povinnosti vzájomnej pomoci manželov alebo závažné narušenie dôvery vo vzťahu nemusí mať dlhé trvanie, avšak hĺbka a vážnosť rozvratu bude do budúcnosti ďalšie spolužitie trvalo vylučovať a rozvrat bude nenapraviteľný.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi sú hlboko, vážne a trvale narušené, nie je tu predpoklad obnovenia manželského spolužitia z dôvodu úplného citového odcudzenia navrhovateľky a straty dôvery voči odporcovi pre ľahkovážne správanie odporcu voči rodine. Manželstvo účastníkov neplní funkcie stanovené v Zákone o rodine, účastníci nevytvárajú zdravé rodinné prostredie pre seba a deti, nie sú si navzájom nápomocní, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú od obdobia, ako odporca odišiel zo spoločnej domácnosti tak, ako to vyplýva z jeho prehlásenia zo dňa 12.07.2011 s poukazom na jeho ďalšie vyjadrenie s tým, že v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou nežije od 18.07.2011. Odporca s rozvodom súhlasil a v neposlednom rade uznal i príčiny rozvratu manželstva uvádzané navrhovateľkou. Súd má za to, že nie je možné zistené príčiny rozvratu manželstva a to úplné citové odcudzenie a stratu dôvery navrhovateľky voči odporcovi odstrániť a nie je tu žiadny predpoklad obnovenia manželského spolužitia i vzhľadom na to, že obaja účastníci s rozvodom súhlasili a od júla 2011 ani jeden z nich nepodnikol žiadne kroky za účelom obnovenia manželského spolužitia. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia a po zistení objektívnych príčin rozvratu manželstva, ktoré nie sú len prechodného charakteru súd návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva v celom rozsahu vyhovel.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváliť dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Navrhovateľka sa domáhala na čas po rozvode mal. dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok s poukazom na to, že sa o mal. dieťa riadne stará od narodenia a v podstate i jej konanie, t. j. návrat na Slovensko je s úmyslom vytvoriť vhodné podmienky na ďalší zdravý vývoj mal. dieťaťa i spolu so súrodencom I. T.. Navrhovateľka upresnila, že jej príjem podľa poslednej pracovnej zmluvy na dobu určitú bol 320 eur mesačne a od 23.04.2013 je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Poberá rodinné prídavky z Anglicka na mal. dieťa v sume 82 libier týždenne do júla 2013 a rovnako je jej zasielané výživné v sume 20 libier mesačne. Finančne jej vypomáhajú synovia G. B. S. P. B., ktorí sú zamestnaní E. T. K. a popri tom podnikajú D. P.C., Ž. W. E. I. L. P.. Predstava jej synov je taká, že by začali podnikat' i na Slovensku, kde by ju následne zamestnali. Momentálne s mal. dieťaťom býva v podnájme v zmysle podnájomnej zmluvy zo dňa 28.01.2013. Náklady na bývanie pozostávajú z nájomného v sume 320 eur a zálohových platieb na elektrinu 20 eur, plyn 20 eur, televízia a internet 20 eur. Mal. dieťa navštevuje materskú školu v L. X., L. Ď. A.. a mesačný poplatok je 12 eur a poplatok za obеды okolo 25 eur a náklady na tanečný krúžok 10 eur. Okrem toho má na mal. dieťa bežné výdavky na stravu, ošatenie a hygienické potreby. Čo sa týka výšky výživného po vykonanom dokazovaní matka mal. dieťaťa upresnila, že to ponecháva na rozhodnutie súdu vzhľadom na vek a potreby mal. dieťaťa s poukazom na finančné možnosti otca.

Kolízny opatrovník mal. dieťaťa predložil súdu správu zo šetrenia pomerov u matky, z ktorej má súd preukázané: navrhovateľka s mal. dieťaťom žije na adrese prechodného pobytu od októbra 2012. Jedná sa o byt v G. K., kde majú k dispozícii 2 izby s kuchyňou a príslušenstvom. Domácnosť je kompletne zariadená a vybavená moderným nábytkom. Dieťa má v domácnosti dostatok priestoru na trávenie voľného času. V byte bol udržiavaný poriadok, hygiena rodinného prostredia bola na požadovanej úrovni. Navrhovateľka upresnila, že synovia jej mesačne posielajú 800 eur. Na základe mimosúdnej dohody je mal. I. T. v striedavej starostlivosti oboch rodičov. Z vykonaného šetrenia vyplýva, že na adrese súčasného pobytu matky sú vytvorené vhodné podmienky na výchovu mal. dieťaťa.

Kolízny opatrovník mal. dieťaťa pre prípad rozvodu navrhol mal. dieťa na čas po rozvode zveriť do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o dieťa stará a je to v prospech a v záujme dieťaťa. Výšku výživného ponechal na rozhodnutie súdu s poukazom na finančné možnosti otca. Styk navrhol neupraviť.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia súd mal. dieťa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá sa o dieťa riadne stará, má vytvorené vhodné podmienky na ďalší zdravý vývoj dieťaťa. Pri určovaní výživného súd vychádzal jednak z preukázateľných potrieb mal. dieťaťa a finančných možností otca. Súd považoval za preukázané, že otec mal. dieťaťa poberá len príspevok na bývanie a dávky pre nezamestnaných, z ktorých si uhradza náklady na bývanie a podľa vyjadrenia matky mal. dieťaťa mu z týchto príjmov zostane suma okolo 300 eur. Súd má za to, že z uvedeného príjmu bude odporca schopný riadne prispievať na výživu mal. dieťaťa bez akejkoľvek ujmy, pretože po odpočítaní výživného mu zostane suma vyššia ako je životné minimum. Uvedené výživné je primerané k preukázateľným potrebám dieťaťa, i vzhľadom na jeho vek.

Navrhovateľka nemala žiadne výhrady voči styku otca s mal. dieťaťom, avšak vzhľadom na to, že momentálne je otec dieťaťa dlhodobo v zahraničí, tak, ako to vyplýva i z jeho vyjadrenia súd z týchto dôvodov styk otca s mal. dieťaťom neupravil.

Podľa § 144 O.s.p. nepriznal súd účastníkom právo na náhradu trov konania, keďže dôvod pre iné rozhodnutie o náhrade trov nezistil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela, ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.